

2. Єрґіна О. В. Сучасний урок і мультимедійні технології: досвід і перспектива. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2015. №5. С. 3–12.

3. Нітченко Г., Ховрич М. Аналіз використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі ВНЗ. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2015. № 130. С. 169–171.

4. Пархомець І. Ю. Нові інформаційні технології навчання. *Управління школою*. 2017. № 31. С. 10.

5. Торубара О. М. Використання інтерактивних технологій у професійній підготовці майбутніх вчителів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2015. № 52 . С. 242–244.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-142>

**DATABASES IN THE STRUCTURE
OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE**

**БАЗИ ДАНИХ В СТРУКТУРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Lytvynenko O. G.

*Doctor of Philosophy
in specialty 081 "Law",
Senior Lecturer of the Department
of Organization of Pretrial
Investigation, Faculty No. 1
Kryvyi Rih Educational
and Scientific Institute
Donetsk State University
of Internal Affairs
Kryvyi Rih, Ukraine*

Литвиненко О. Г.

*доктор філософії за спеціальністю
081 «Право»,
старший викладач кафедри організації
досудового розслідування
факультету № 1
Криворізький навчально-науковий
інститут
Донецького державного університету
внутрішніх справ
м. Кривий Ріг, Україна*

Omarova K.

*Cadet faculty No. 1
Kryvyi Rih Educational
and Scientific Institute
Donetsk State University
of Internal Affairs
Kryvyi Rih, Ukraine*

Омарова К.

*курсантка факультету № 1
Криворізький навчально-науковий
інститут
Донецького державного університету
внутрішніх справ
м. Кривий Ріг, Україна*

Одним із напрямків розвитку України є підвищення захисту персональних даних та забезпечення прав осіб на недоторканність приватного життя. Захист основоположних прав і свобод людини щодо обробки персональних даних, впливає на авторитет держави, тому в липні 2010 року Україна ратифікувала Конвенцію Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних. Тому, Україна взяла на себе зобов'язання забезпечувати дотримання прав і свобод людини, права на недоторканність приватного життя.

Варто відмітити, що усі персональні дані громадян накопичуються та зберігаються у базах даних. Так, база даних – це іменована сукупність даних, що відображає стан об'єктів та їх відношень у визначеній предметній області [1]. У органах та підрозділах Національної поліції України бази даних є одним із найважливіших інструментів для зберігання та обробки інформації, що допомагає вести облік вчинених адміністративних та кримінальних правопорушень, осіб, що затримуються працівниками поліції, потерпілих та їх соціально-демографічні ознаки тощо.

Діяльність поліції, пов'язана із захистом та обробкою персональних даних, здійснюється на підставах, зазначених в Конституції України, Законі України «Про захист персональних даних», іншими законами України.

У ч. 2 ст. 25 Повноваження поліції у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення» Закону України «Про Національну поліцію України», зазначено, що поліція в рамках інформаційно-аналітичної діяльності:

1) формує бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України; 2) користується базами (банками) даних Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади; 3) здійснює інформаційно-пошукову та інформаційно-аналітичну роботу; 4) здійснює інформаційну взаємодію з іншими органами державної влади України, органами правопорядку іноземних держав та міжнародними організаціями [2]. Аналізуючи зазначене, варто відмітити серйозність та важливість дотримання інформаційного етикету при роботі з базами даних, адже виток інформації може не лише зламати долю особи чиї персональні дані було розповсюджені, а й допустити витік державної інформації.

У ч. 3 ст. 25 Повноваження поліції у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення Закону України «Про Національну поліцію України» говориться про те, що поліція може створювати власні бази

даних, необхідні для забезпечення щоденної діяльності органів (закладів, установ) поліції у сфері трудових, фінансових, управлінських відносин, відносин документообігу, а також міжвідомчі інформаційно-аналітичні системи, необхідні для виконання покладених на неї повноважень [2].

В онлайн базі даних МВС передбачений пошук за певними сферами, зокрема пошук громадян, які вважаються зниклими; впізнання трупів; розділ розшуку культурних цінностей; пошук зниклих мобільних телефонів, транспортних засобів; пошук осіб, які вчинили правопорушення; пошук паспорта громадянина серед викрадених або загублених; перевірка легітимності довідки про несудимість [3]. Кожна із зазначених баз даних, яка є на обліку в органах та підрозділах Національної поліції містить важливу інформацію, яка допомагає розкриттю злочинів та виявленню правопорушників і доведенню їх вини у суді.

Несанкціоноване використання інформаційних ресурсів поліцейських баз даних карається Законом. У ст. 28 «Відповідальність за протиправне використання інформаційних ресурсів» Закону України «Про національну поліцію України» зазначено про те, що поліція вживає всіх заходів для недопущення будь-яких порушень прав і свобод людини, пов'язаних з обробкою інформації (частина 1). Поліцейські несуть персональну дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність за вчинені ними діяння, що призвели до порушень прав і свобод людини, пов'язаних з обробкою інформації частина (частина 2) [2]. При роботі з інформаційними базами даним поліцейські мають дотримуватись конфіденційності та не розголошувати отриману інформацію. У п. 3. Положенні про структуру Національної системи конфіденційного зв'язку та умови її використання для забезпечення безпеки обміну інформацією зазначається про те, що національна система конфіденційного зв'язку базується на власних спеціальних електронних комунікаційних мережах та інформаційно-комунікаційних системах, використовує ресурс Національної телекомунікаційної мережі та у разі потреби елементи інфраструктури і ресурси електронних комунікаційних мереж загального користування. У частині 4 зазначеного Положення національна система конфіденційного зв'язку складається із спеціальних електронних комунікаційних мереж, спеціальних інформаційно-комунікаційних систем, а також централізованих систем захисту інформації та оперативно-технічного управління [4].

Бази даних Міністерства внутрішніх справ та Національної поліції України мають велике значення для розкриття кримінальних правопорушень, пошуку зниклих та осіб, що переховуються від органів досудового розслідування та суду, містять державну таємницю та персональні дані громадян України, тому зловживання інформацією отриманою під час роботи з такими базами можуть порушити права та свободи людини. На законодавчому рівні варто посилити захист інформації, яка міститься у поліцейських базах даних та збільшити кримінальну відповідальність за несанкціоновану та не коректну роботу з базами, що призвело до розповсюдження та витоку персональних даних громадян. Основною функцією Національної поліції України є захист прав та свобод людини, тому захист персональних даних від їх неправомірного розповсюдження має стати пріоритетним у роботі правоохоронних органів.

Література:

1. Закону України «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.1998 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/74/98-%D0%B2%D1%80>
2. Національна академія внутрішніх справ. Витяг з закону України «Про національну поліцію України» стаття 25. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/inform_tekhnolohii/lection/dod.html
3. You control. Теми. База даних МВС – як і чим вона корисна? 17 листопада 2020 р. URL: <https://youcontrol.com.ua/topics/baza-danykh-mvs-%E2%80%93yak-i-chym-vona-korysna/>
4. Постанова «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 р. № 303» від 14 травня 2015 р. № 303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1247-2022-%D0%BF#Text>